

מנהיגי חינוך יקרים!
"ירושלים עיר שעושה כל ישראל חברים..."

המשורר נתן יונתן כותב בשירו:
לְכֹל אֶחָד יֵשׁ עִיר וְשָׁמָּה יְרוּשָׁלַיִם
שֶׁהוּא אוֹלָם לָהּ חִלּוּמוֹת
עַד שֶׁתַּעֲלֶה בְּהַר פְּרִיחַת הַלַּיִל
לְהַאִיר לוֹ בְּעָרְב יוֹמוֹ.

מה יש בה בעיר ירושלים שהלב כוסף אליה אלפי שנים, אלפי דורות? דוד מלך ישראל במזמור קכ"ב בתהילים מבטא את תחושתנו ביום הזה בצורה הפיוטית והיחודית לו:
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שְׁמַחְתִּי בְּאֶמְרִים לִי בַיִת ה' גִּלְיָה:
עַמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵיךָ יְרוּשָׁלָיִם:
יְרוּשָׁלָיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחִבְּרָה־לָהּ יַחְדָּו:
אמר על כך רבי יהושע בן לוי בירושלמי במסכת חגיגה- 'עיר שעושה כל ישראל חברים'.

איך מצליחה ירושלים לעשות את כל ישראל חברים? התשובה לכך נמצאת בפסוק מיד אחרי- 'שָׁשֶׁם עָלוּ שְׁבֻטִים שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם ה'". ירושלים מצליחה להתעלות מעל הפלגנות. "ירושלים לא נתחלקה לשבטים". ירושלים שייכת לכולם, ירושלים מחברת בין כולם, ירושלים עושה את כולם חברים.

בשנת 1966 זכה ש"י עגנון, הסופר היהודי-ישראלי בפרס נובל לספרות. בנאומו לפני המלך והמלכה השוודיים אמר בין היתר את הדברים הבאים:

"מתוך קטסטרופה היסטורית שהחריב טיטוס מלך רומי את ירושלים וגלה ישראל מארצו נולדתי אני באחת מערי הגולה. אבל בכל עת תמיד דומה הייתי עלי כמי שנולד בירושלים. בחלום בחזון לילה ראיתי את עצמי עומד עם אחי הלויים בבית המקדש כשאני שר עמהם שירי דוד מלך ישראל..."

עגנון ביטא במילים אלו, היוצאות מן הלב, את רחשי ליבם של יהודים רבים לאורך דורות ארוכים של גלות. סיפר את סיפורם של דורות אשר ערגו לירושלים ונכספו אליה. דיבר בשם אנשים אשר חשו כי ליבם במזרח והם בסוף מערב.

הלב הפועם של עם ישראל הוא המשכן, השראת השכינה, המקום בו מדבר ה' עם עם ישראל פנים אל פנים, המקום ממנו יוצאת ההוראה לעולם כולו.

התקופה האחרונה אותה עברנו ואנחנו עדיין עוברים כולנו- מורכבת ומאתגרת אותנו במובנים רבים. עדיין מוקדם להבין את היקפי השפעתה על חיינו בכלל ועל עולם החינוך בפרט. אולם מה שאנו כן יכולים לחוש ולומר כבר עתה- שהתקופה הזו אילצה אותנו להתחבר. להתכנס בבתים ולהתחבר לעצמנו ולעולמנו הפנימי, לתא המשפחתי שלנו, לקהילה שלנו, ולהתחבר בערבות הדדית לכלל ישראל. במובנים רבים- תפקידנו כמחנכים ומנהיגי חינוך הוא בדיוק כמו תפקידה של ירושלים. לחבר ולהתחבר ולעשות את כל ישראל חברים. מהבחינה הזו כולנו 'ירושלמים'- כולנו חברים, מחברים,

ומתחברים. ירושלים לא רק מחברת. ירושלים גם מעצימה, מחזקת, ונוסכת תקווה ואופטימיות תמיד, ובזמן של משבר במיוחד. זו ירושלים הבנויה הנותנת כוח הנותנת כוח לרבי עקיבא לחייך כאשר כולם בוכים. זה הרקע לדברי רבי עקיבא במסכת ברכות באומר- "ירושלים היא הנצח". זכינו, וזכה דורנו לראות עין בעין בשוב ה' ציון. זכינו

ואנו זוכים כל יום ומתקיים בנו 'שְׁמַחְתִּי בְּאִמְרֵי לִי בֵּית ה' נִלְךְ. עֲמָדוֹת הָיוּ רִגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם'. זכינו ואנו רואים לנגד עינינו ממש את הבטחת ה' לנביא זכריה- פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלַם מֵרַב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ. וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם ה' חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וּלְכַבֹּד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ. ואיך אפשר שלא לראות את עד יְשֻׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנֹת בְּרַחְבּוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מְשַׁעֲנֵתוֹ בְּיָדוֹ מֵרַב יָמִים: וּרְחִבּוֹת הָעִיר יִמְלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מְשֻׁחָקִים בְּרַחְבֵּיהָ? על כך אנחנו מודים, ומתוך כך אנו מתמלאים בתחושת שמחה גדולה, ובתחושה גדולה של אחריות. אחריות לחינוך תלמידינו וילדינו, הדורות הבאים של ירושלים. אחריות לחברות שלהם, אחריות לחיבור שלהם, אחריות לאחדות שלהם, אחריות שלנו שירושלים לא תתחלק לשבטים, שתישאר של כלל ישראל לגוונים. לְמַעַן אֲחִי וְרַעִי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בָּךְ.

יום ירושלים הוא מעמד של לְהַדוֹת לְשֵׁם ה' – להודות לה' על הזכות שלנו לחיות בדור הזה, על הזכות שלנו לחנך את ילדי ישראל בדור הזה, ולהודות לכולכם מנהיגי החינוך על היותכם אדנים, בסיס ויסוד לבנין החינוכי הגדול הזה של כלל ישראל. כשם שזכינו עד כה לראות את התגשמות הנבואות והבטחות ה', כן נזכה ויתקים בנו- בְּנֵה בֵּיתְךָ כְּבַתְחִילָה וְכוּן בֵּית מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ, וְהָרָאנוּ בְּבִנְיָנוּ וּשְׁמַחְנוּ בְּתִקּוּנוֹ. במהרה בימינו אמן.

השבוע נקרא את פרשת במדבר בסמיכות ליום ירושלים. השילוב בין שניהם מחזק את מעמדה של ירושלים ושל המקדש ואת מרכזיותם בחיי האומה שלנו. התהליך שהחל במדבר סיני בעת המסע לארץ ישראל הושלם בעת בנין המקדש על ידי שלמה המלך. מחנה השכינה הפך ללב הפועם. זכינו אנו דור של גאולה שבימנו שבה ירושלים לפעום במרכזה של ארץ ישראל. זכינו אנו שהתפילות של דורות רבים "ותחזינה עינינו בשוּבךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים" התגשמו לנגד עינינו. חובה עלינו לשמור על ירושלים ועל מרכזיותה ביום ירושלים הקרוב נודה לקב"ה על הזכות שנפלה בחלקנו ונתפלל כי נהיה ראויים להמשך השראת השכינה בתוכנו ולבנין בית המקדש במהרה בימנו. אמן.

עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים... העמידה בשערי ירושלים הינה סיומו של מסע ארוך, מסע אשר מתחיל בפרשת השבוע במדבר, בו מתארגן עם ישראל לפי שבטים, מול הדגלים מסביב למשכן מתוך מטרה לכבוש את הארץ המובטחת ולבנות את בית המקדש. זכינו אנו דור של גאולה לעמוד בסיומו של המסע אל מול פני הכותל המערבי ולומר תודה. חובה עלינו להרגיש כרצים במרוץ השליחים. מרוץ אשר התחיל במדבר סיני ומסתיים בשערי ירושלים.